IZVEDBENI PLAN NASTAVE ZA VANREDNE STUDENTE
NA PREDMETU ANALIZA POSLOVANJA
(Vrijedi uz silabus predmeta Analiza poslovanja za redovne studente)

Studijski program:	Tehnologija proizvoda biljnog porijekla Tehnologija proizvoda animalnog porijekla Ekonomika agroindustrije
Ciklus studija:	II
Semestar:	III
Ukupan broj kontakt sati:	60
Broj ECTS kredita:	6
Status predmeta:	Redovni
Odgovorni nastavnik:	Doc. dr Emir Bećirović
Učesnici u nastavi:	Doc. dr Emir Bećirović, Prof. dr Sabahudin Bajramović
Napomena:	

Izuzimajući ovdje navedene nastavne ispitne i druge obaveze, metode izvođenja nastave i metode provjera znanja posebno kreirane za vanrednih studenta, svi drugi elementi silabusa Analiza poslovanja za redovne studente (preduslov za upis, ciljevi predmeta, tematske jedinice, ishodi učenja) i literatura odnose se i na vanredne studente.

A. Nastavne, ispitne i druge obaveze vanrednog studenta

Nastavne obaveze	Pohađanje predavanja ili vježbi u prostorijama fakulteta iz najmanje pet nastavnih jedinica (silabus Analiza poslovanja) po odabiru vanrednog studenta. Pored ovog minimuma, vanredni student može pristupiti konsultativnoj nastavi u svim terminima koje su nastavnici objavili za konsultacije sa studentima.
Druge obaveze	Seminarski rad. Student je obavezan u toku semestra izraditi seminarski rad na zadanu temu.
Ispitne obaveze	• Parcijalni ispit • Završni pismeni ispit • Završni usmeni ispit

B. Metode izvođenja nastave

- Teoretska nastava putem PowerPoint prezentacija i interaktivna diskusija sa studentima;
- Praktična nastava kroz vježbe, izradu radnih zadataka, te kroz izradu seminarskog rada

C. Metode provjere znanja i strukturiranje ocjene

Metode provjere znanja su:

- Prisustvo na nastavi (5 poena)
- Seminarski rad (15 poena)
- Parcijalni ispit (30 poena, minimalno se mora osvojiti 55% poena)
- Završni (drugi parcijalni) ispit - pismeni (30 poena; minimalno se mora osvojiti 55%)
- Usmeni ispit – (20 poena)

<u>Pojašnjenje pojedinih kriterija provjere znanja</u>

Prisustvo na nastavi: Student mora biti prisutan na najmanje 30% nastave. Ovo je ujedno i uslov za dobivanje potpisa o odslušanoj nastavi

Seminarski rad: Seminarski rad se sastoji od izrade radnog zadataka kojim se traži sveobuhvatna analiza poslovanja poslovnog subjekta iz odabrane oblasti prehrambene industrije. Ocjenjuje se kvalitet seminarskog rada i sadržaj rada sa adekvatnim komentarima i može nositi maksimalno 15 poena.

Parcijalni ispit: Održava se nakon odslušanih predavanja i vježbi u prvih šest sedmica. Parcijalni ispit se sastoji od pitanja koji se odnose na teoretsko znanje, te iz praktičnog dijela koji se sastoji od računskih zadataka. Za uspješno polaganje parcijalnog ispita neophodno je da student dobije 55% od ukupnog predviđenog broja bodova, odnosno 16,5 bodova.

Završni ispit - pismeni: Na završnom ispitu student polaže preostalu nastavnu materiju (pod uslovom da je uspješno položio prvi parcijalni ispit). Završni ispit se sastoji od pitanja koji se odnose na teoretsko znanje, te iz praktičnog dijela koji se sastoji od računskih zadataka. Smatra se da je student uspješno položio završni ispit ako je ostvario 55% od ukupnih poena predviđenih za završni ispit, odnosno 16,5 poena.

Usmeni ispit: Na usmenom ispitu se utvrđuje stepen razumijevanja usvojenog gradiva od strane studenta. Pismeni dio ispita se uglavnom odnosi na provjeru usvojenog znanja, dok će se kroz usmeni dio ocjenjivati vještina studenta da primjene usvojena znanja kroz konkretne primjere, čime će se ocijeniti i njihove kompetencije. Usmeni dio ispita obuhvata cjelokupno gradivo obrađeno u toku semestra.

Napomena:

Ukoliko student ne položi parcijalni ispit (osvoji najmanje 55% predviđenih bodova) morat će polagati integralno cijeli ispit. Integralni ispit se sastoji, također, od pismenog i usmenog dijela.

Ukoliko student želi da poboljša broj osvojenih bodova, može integralno polagati ispit koji obuhvata cjelokupnu nastavnu materiju.

STRUKTURA OCJENE:
10 (A) - (izuzetan uspjeh, bez greške ili sa neznatnim greškama), nosi 95 – 100 poena
9 (B) - (iznad prosjeka, sa ponekom greškom), nosi 85 – 94 poena
8 (C) - (prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75 – 84 poena
7 (D) - (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima), nosi 65 – 74 poena
6 (E) - (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 55 – 64 poena
5 (F,FX) - (ne zadovoljava minimalne kriterije), manje od 55 poena

Prilog: Silabus predmeta analiza poslovanja za redovne studente

<table>
<tr><td>Šifra predmeta:
EA2210</td><td colspan="3">Naziv predmeta: ANALIZA POSLOVANJA</td></tr>
<tr><td>Ciklus: II</td><td>Godina: II</td><td>Semestar: III</td><td>Broj ECTS kredita: 6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Status: Izborni</td><td colspan="2">Ukupan broj kontakt sati: 60 (P 40 + V 20)</td></tr>
<tr><td>Učesnici u nastavi</td><td colspan="3">Doc. dr Emir Bećirović; Prof. dr Sabahudin Bajramović</td></tr>
<tr><td>Preduslov za upis:</td><td colspan="3">Nema</td></tr>
<tr><td>Cilj (ciljevi) predmeta:</td><td colspan="3">Cilj ovog predmeta je ovladavanje znanjima, tehnikama i vještinama analize poslovanja preduzeća u prehrambenoj industriji i na poljoprivrednim gazdinstvima tržišne orijentacije, te upoznavanju važnosti u kontrolnoj funkciji upravljanja ovih proizvodnih jedinica. Ovim predmetom student spoznaje osnovne metode analitičkog ispitivanja i stiče potrebna znanja u dijagnosticiranju mogućih proizvodno-ekonomskih problema i načina njihovog rješavanja. Kroz nastavne jedinice prilagođene prirodi sadržaja iz oblasti analize poslovanja student nastavlja sa razvojem pripadajućih dijelova opštih i specifičnih znanja i vještina definisani profilom studijske grupe. Detaljnim proučavanjem ključnih finansijskih izvještaja bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o zadržanoj dobiti, student će dobiti sve potrebne tehnike i vještine utvrđivanja ključnih i pomoćnih pokazatelja kojima će se moći unaprijediti poslovanje takvog privrednog subjekta. Konačno, znanja dobivena iz ovog predmeta omogućiti će studentu da jasno prepozna nedostatke poslovanja nekog preduzeća/farme i da na bazi toga iznese jasne preporuke kako unaprijediti poslovni uspjeh.</td></tr>
<tr><td>Tematske jedinice:</td><td colspan="3">Sedmica — Tematska jedinica
I. Upoznavanje studenata sa modulom, planom nastave, kriterijima za ocjenjivanje, očekivanim ishodima učenja i literaturom. Uvod u finansijsku analizu.
II. Definicija poslovnog subjekta. Informacije kao pretpostavka upravljanja. Postavljanje ciljeva. Vrste i karakteristike odluka.
III. Pojam analize. Značaj finansijske analize za menadžment. Oblici i vrste analiza. Pojam horizontalne i vertikalne analize. Odabrani primjeri.
IV. Bilans stanja - Pojam, sekcije imovine, dugovanja i vlasničkog kapitala
V. Bilans stanja - Utvrđivanje pokazatelja solventnosti i likvidnosti.
VI. Studij slučaja - praktični dio: Korištenje IT tehnologije u analizi poslovnih izvještaja – Bilans stanja
VII. Parcijalni ispit – Bilans uspjeha
VIII. Bilans uspjeha - Utvrđivanje prihoda i rashoda poslovnog uspjeha. Dobit i šema raspodjele ukupnog prihoda. Bilans uspjeha - Izračunavanje pokazatelja profitabilnosti, ekonomičnosti i efikasnosti. Dijagnosticiranje problema u poslovanju preduzeća.</td></tr>
</table>

	IX. Studij slučaja - praktični dio: Korištenje IT tehnologije u analizi poslovnih izvještaja – Bilans uspjeha X. Analiza izvještaja o zadržanoj dobiti i izvještaja o novčanom toku. XI. Analiza leveridža. XII. Osnove upravljanja rizikom u prehrambenoj industriji. Modeli za procjenu rizika XIII. Poljoprivredno gazdinstvo - Osnovne funkcije upravljanja sa fokusom na kontrolnu funkciju. Standardi uporedbe. Dijagnosticiranje problema poslovanje farme. Vrste analiza poslovanja porodičnih farmi. XIV. Osnovi upravljanja rizikom u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji XV. Praktični dio - Analiza poslovanja porodične farme - Primjer
Ishodi učenja:	Znanje: - prepoznati važnost odlučivanja i razlikovati strateško od taktičkog odlučivanja, - razlikovati vertikalnu i horizontalnu analizu i koristiti ih u kontekstu analize poslovnog subjekta - razlikovati i koristiti osnovne vrste analiza poslovanja poslovnih subjekata, - nabrojati svrhu i upotrebu upravljačkih informacija, Vještine: - na osnovu dostupnih informacija iz bilansa stanja i bilansa uspjeha izračunati osnove ekonomske pokazatelje kao što su: ekonomičnost, profitabilnost, likvidnosti i solventnosti, te interpretirati njihovo značenje, - analizirati poslovni uspjeh preduzeća na bazi utvrđenih pokazatelja i znati komentarisati dobivene rezultate i sa njima dati preporuke za njihovo unapređenje. - analizirati izvještaje o protoku gotovine i zadržanoj dobiti - dijagnosticirati ekonomski problem u preduzeću koristeći se jasno definisanim koracima Kompetencije: - Na osnovu stečenog znanja i vještina student će biti osposobljen da analizira poslovni uspjeh preduzeća na savremenim principima finansijskog menadžmenta. - Na osnovu dobivenih znanja student će biti u mogućnosti analizirati proizvodno-ekonomske rezultate preduzeća i predložiti potrebne korektivne mjere za unapređenje poslovanja ovih proizvodnih jedinica.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
Metode izvođenja nastave:	- Teoretska nastava putem PowerPoint prezentacija i interaktivna diskusija sa studentima; - Praktična nastava kroz vježbe, izradu radnih zadataka, te kroz izradu seminarskog rada

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Metode provjere znanja su: - Prisustvo na nastavi (5 poena) - Seminarski rad (15 poena) - Parcijalni ispit (30 poena, minimalno se mora osvojiti 55% poena) - Završni (drugi parcijalni) ispit - pismeni (30 poena; minimalno se mora osvojiti 55%) - Usmeni ispit – (20 poena) - **Pojašnjenje pojedinih kriterija provjere znanja** Prisustvo na nastavi: Student mora biti prisutan najmanje 80%, a u izuzetnim (opravdanim) situacijama 60%. Ovo je ujedno i uslov za dobivanje potpisa o odslušanoj nastavi. Maksimalan broj poena koje student može dobiti po osnovu prisustva na nastavi je 5. Seminarski rad: Seminarski rad se sastoji od izrade radnog zadataka kojim se traži sveobuhvatna analiza poslovanja poslovnog subjekta iz odabrane oblasti prehrambene industrije. Ocjenjuje se kvalitet seminarskog rada i sadržaj rada sa adekvatnim komentarima i može nositi maksimalno 15 poena. Parcijalni ispit: Održava se nakon odslušanih predavanja i vježbi u prvih šest sedmica. Parcijalni ispit se sastoji od pitanja koji se odnose na teoretsko znanje, te iz praktičnog dijela koji se sastoji od računskih zadataka. Za uspješno polaganje parcijalnog ispita neophodno je da student dobije 55% od ukupnog predviđenog broja bodova, odnosno 16,5 bodova. Završni ispit - pismeni: Na završnom ispitu student polaže preostalu nastavnu materiju (pod uslovom da je uspješno položio prvi parcijalni ispit). Završni ispit se sastoji od pitanja koji se odnose na teoretsko znanje, te iz praktičnog dijela koji se sastoji od računskih zadataka. Smatra se da je student uspješno položio završni ispit ako je ostvario 55% od ukupnih poena predviđenih za završni ispit, odnosno 16,5 poena. Usmeni ispit: Na usmenom ispitu se utvrđuje stepen razumijevanja usvojenog gradiva od strane studenta. Pismeni dio ispita se uglavnom odnosi na provjeru usvojenog znanja, dok će se kroz usmeni dio ocjenjivati vještina studenta da primjene usvojena znanja kroz konkretne primjere, čime će se ocijeniti i njihove kompetencije. Usmeni dio ispita obuhvata cjelokupno gradivo obrađeno u toku semestra. Napomena: Ukoliko student ne položi parcijalni ispit (osvoji najmanje 55% predviđenih bodova) morat će polagati integralno cijeli ispit. Integralni ispit se sastoji, također, od pismenog (60 poena) i usmenog dijela (20 poena).

	Ukoliko student želi da poboljša broj osvojenih bodova, može integralno polagati ispit koji obuhvata cjelokupnu nastavnu materiju. **STRUKTURA OCJENE**: 10 (A) - (izuzetan uspjeh, bez greške ili sa neznatnim greškama), nosi 95 – 100 poena 9 (B) - (iznad prosjeka, sa ponekom greškom), nosi 85 – 94 poena 8 (C) - (prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75 – 84 poena 7 (D) - (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima), nosi 65 – 74 poena 6 (E) - (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 55 – 64 poena 5 (F,FX) - (ne zadovoljava minimalne kriterije), manje od 55 poena
Literatura:	Obavezna: 1) Bećirović, E. (2023): Nastavni materijal (neautorizovana predavanja). 2) Žager, Katarina, Žager, L., (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedija, Zagreb. Dopunska: 1) Kay, R.D., Edwards, W.M., Duffy, A.P. (2004): Farm Management, Fifth Edition, WCB McGraw-Hill, Boston. (poglavlja:Income statement, Balance sheet, Farm business analysis, ukupno 40 str.) 2) Gowthorpe, C. (2009): Upravljačko računovodstvo, Datastatus , Beograd